

Báo Cáo Thị Trường Việt Nam — 22/09/2026

Điểm nhấn: Đúng ngày đầu tiên chứng khoán Việt Nam chính thức được FTSE Russell xếp vào nhóm "thị trường mới nổi thứ cấp" (21/9), khối ngoại quay đầu bán ròng gần 677 tỷ đồng và VN-Index một lần nữa thủng mốc 1.800 điểm — trong khi cổ phiếu SSB của SeABank bị xả sàn "trắng bên mua" sau khi lãnh đạo và người nhà đăng ký bán hơn 8,4 triệu cổ phiếu. Cùng ngày, Ngân hàng Nhà nước mở kênh hoán đổi ngoại tệ kỳ hạn 7 ngày với khối lượng tối đa 2 tỷ USD (tương đương gần 49.000 tỷ đồng) để bơm VND ra hệ thống khi tỷ giá trung tâm neo ở vùng đỉnh 25.637 đồng/USD — cho thấy "câu chuyện sau nâng hạng" đang xoay quanh dòng vốn ngoại thực tế và mặt bằng lãi suất – tỷ giá trong nước chứ không phải bản thân sự kiện nâng hạng.

Phần 1: TÓM TẮT THỊ TRƯỜNG

Bảng tổng hợp chỉ số & vĩ mô (chốt phiên 21/9, cập nhật sáng 22/9/2026)

Chỉ số / Chỉ báo	Giá trị	Thay đổi
VN-Index	1.799,67 điểm	-15,99 điểm (-0,88%) phiên 21/9; có lúc mất gần 33 điểm về vùng 1.783
HNX-Index / UPCoM-Index	274 điểm / 126 điểm	-0,33% / -0,04%
Thanh khoản HoSE (21/9)	17.317 tỷ đồng	Khớp lệnh chỉ ~13.600 tỷ; giảm gần 8.700 tỷ so với phiên cơ cấu 18/9
Khối ngoại (21/9)	-677 tỷ đồng (toàn thị trường)	HoSE -664 tỷ; bán VHM -292, VIC -115, FPT -67, VRE -41 tỷ
Khối tự doanh (HoSE, 21/9)	-456 tỷ đồng	Mua ròng VPB +181 tỷ ; bán VHM -118, HPG -79, TCB -77 tỷ
Độ rộng HoSE	219 mã giảm / 97 mã tăng	5 mã giảm sàn, 8 mã tăng trần
Tỷ giá trung tâm	25.637 đồng/USD	NHNN mở hoán đổi USD/VND tối đa 2 tỷ USD , mua giao ngay 24.406
Lãi suất cho vay bình quân (T8)	10,7%/năm	Cao hơn tháng 7 khoảng 0,2 điểm phần trăm
Lãi suất liên ngân hàng qua đêm	~3,12% – 4,5%/năm	Giảm mạnh; kỳ hạn 1–3 tháng tăng lên 6–7%
NHNN OMO (tuần 14–18/9)	Hút ròng 62.543 tỷ đồng	Tuần hút ròng thứ hai liên tiếp
Fed Funds / BOJ	3,75–4,00% / 1,25%	Fed tăng 25 điểm cơ bản 16/9; BOJ cao nhất 31 năm
CPI 8 tháng	4,45%	Sát mục tiêu kiểm soát cả năm
Vàng thế giới	4.363 USD/oz	Giảm 9 USD so với 21/9, chịu sức ép từ USD mạnh
Vàng miếng SJC	143,6 – 146,6 triệu đồng/lượng	-1 triệu đồng/lượng so với 21/9
Dầu Brent / WTI	~104,6 / ~101 USD/thùng	Brent +0,73 USD nhờ căng thẳng Trung Đông
Bitcoin	~85.000 USD	Mức cao nhất 8 tháng nhờ dòng tiền trở lại các quỹ ETF

Nguồn: VnExpress, Dân Trí, MarketTimes, VietnamBiz, Vietnam.vn (chốt phiên 21/9 và cập nhật sáng 22/9/2026)

Top 5 sự kiện nổi bật

1. Ngày đầu nâng hạng FTSE: VN-Index thủng 1.800 điểm, khối ngoại bán ròng gần 677 tỷ, đợt giải ngân thụ động đầu tiên chỉ khoảng 150 triệu USD Ngày 21/9, chứng khoán Việt Nam chính thức chuyển từ thị trường cận biên sang **mới nổi thứ cấp theo phân loại FTSE Russell**. Trái với kỳ vọng "ngày hội", VN-Index mở cửa xanh rồi đảo chiều giảm mạnh, có thời điểm mất gần 33 điểm trước khi hồi về 1.799,7 điểm (-0,88%). Áp lực chính đến từ **nhóm Vingroup**: VIC -2,6% và VHM -4,1% lấy đi khoảng 11,2 và 4,8 điểm của chỉ số — nghĩa là nếu loại hai mã này, thị trường gần như đi ngang. Khối ngoại bán ròng **677 tỷ đồng** toàn thị trường (HoSE -664 tỷ), tập trung ở VHM (-292 tỷ), VIC (-115 tỷ), VRE (-41 tỷ) và FPT (-67 tỷ); mua ròng chủ yếu MCH (+107 tỷ), VPB (+84 tỷ), CTG (+54 tỷ), BSR (+52 tỷ). Ông Phan Lê Thành Long (AFA Group) cho biết **tổng quy mô phân bổ thụ động vào Việt Nam giai đoạn này khoảng 1,5 tỷ USD, nhưng đợt giải ngân đầu tiên chỉ khoảng 10%, tương đương 150 triệu USD**, và chỉ tập trung vào 27 mã trong danh sách. [Nguồn](#) | [Nguồn](#)

2. SSB giảm sàn "trắng bên mua" sau khi lãnh đạo và người nhà SeABank đăng ký bán hơn 8,4 triệu cổ phiếu Sau chuỗi 7 phiên tăng liên tiếp (3 phiên tăng trần, thị giá +36%), cổ phiếu **SSB giảm hết biên độ -6,85% xuống 22.450 đồng**, rơi vào trạng thái "trắng bên mua" với dư bán giá sàn hơn 1,9 triệu đơn vị. Nguyên nhân là làn sóng đăng ký bán của nội bộ: ông Lê Tuấn Anh (con trai bà Nguyễn Thị Nga) đăng ký bán **8 triệu cổ phiếu**, ông Nguyễn Tường Huy đăng ký bán 214.100 cổ phiếu (gần như toàn bộ lượng đang nắm giữ), cùng Phó Tổng Giám đốc Vũ Đình Khoán và bà Đặng Thu Trang bán tổng cộng 165.000 cổ phiếu. Đây là ví dụ điển hình cho thấy tác động của nâng hạng "rõ nét hơn ở từng cổ phiếu khi hấp thụ lực cung/cầu lớn so với thanh khoản", như nhận định của VDSC. [Nguồn](#) | [Nguồn](#)

3. NHNN bất ngờ mở kênh hoán đổi ngoại tệ tối đa 2 tỷ USD (gần 49.000 tỷ đồng) giữa lúc tỷ giá neo đỉnh Ngày 21/9, NHNN thông báo thực hiện **hoán đổi ngoại tệ kỳ hạn 7 ngày** với các tổ chức tín dụng, khối lượng tối đa **2 tỷ USD** (mua USD giao ngay ở 24.406 đồng/USD, bán kỳ hạn ở 24.412 đồng/USD, ngày giá trị 22/9). Động thái diễn ra khi tỷ giá trung tâm giữ ở **25.637 đồng/USD**, USD tự do quanh 25.920 đồng và chỉ số DXY vượt 100 điểm. Song song, tuần 14–18/9 NHNN đã **hút ròng 62.543 tỷ đồng** qua OMO, đẩy lãi suất liên ngân hàng qua đêm giảm từ 5,16% về **3,12%/năm** (17/9) — cho thấy thanh khoản hệ thống dồi dào hơn nhưng áp lực ở kỳ hạn dài vẫn cao (1–3 tháng lên 6–7%). [Nguồn](#) | [Nguồn](#)

4. Nhập siêu lập kỷ lục 23,51 tỷ USD — nhưng chủ yếu là nhập máy móc, nguyên liệu mở rộng sản xuất Tính đến hết ngày 15/9, Việt Nam **nhập siêu 23,51 tỷ USD — mức cao nhất từ trước đến nay**. Xuất khẩu đạt 400,84 tỷ USD (+23,2% cùng kỳ), nhập khẩu 424,35 tỷ USD (+36%), tổng kim ngạch 825,19 tỷ USD (+29,4%). Chuyên gia Lê Xuân Nghĩa và SSI Research đều cho rằng phần lớn nhập siêu phản ánh **chu kỳ đầu tư mở rộng năng lực sản xuất** (máy móc, dây chuyền, nguyên phụ liệu), khi khối FDI vẫn duy trì xuất siêu và khu vực doanh nghiệp nội địa tăng nhập khẩu tư liệu sản xuất. Lưu ý rủi ro: nhập siêu lớn kéo dài có thể tác động tới cán cân vãng lai và thanh toán quốc tế. [Nguồn](#)

5. Cao điểm "đại sóng" phát hành cổ phiếu: Novaland 800,7 triệu cổ phiếu (8.007 tỷ), BVBank 320,4 triệu cổ phiếu (3.204 tỷ); Phát Đạt khởi công dự án 60.000 tỷ ở Thủ Thiêm Novaland (NVL) chốt kế hoạch chào bán **gần 800,7 triệu cổ phiếu** giá 10.000 đồng/cp, thu về **~8.007 tỷ đồng** theo tỷ lệ 3:1 — chủ yếu để xử lý nợ (gần 5.953 tỷ trả gốc trái phiếu, hơn 2.054 tỷ góp vốn công ty con). Ngày đăng ký cuối cùng 1/10, thời gian nộp tiền 8/10–29/10; vốn điều lệ dự kiến tăng từ 24.020 tỷ lên **32.027 tỷ đồng**. Tại ngày 30/6, tổng nợ gốc vay và trái phiếu của Novaland là **72.911 tỷ đồng**, trong đó còn **16.716 tỷ đồng** quá hạn chưa thanh toán. Cùng lúc, BVBank (BVB) chốt danh sách 24/9 để phát hành 320,41 triệu cổ phiếu (tỷ lệ 2:1, giá 10.000 đồng). Về dòng tiền đầu tư, Phát Đạt (PDR) sẽ khởi công hai khối 2-1 và 2-3 thuộc **Lotte Eco Smart City Thủ Thiêm (tổng đầu tư ~60.000 tỷ, 7,54 ha) vào 23/10/2026**. [Nguồn](#) | [Nguồn](#)

Vĩ mô và câu chuyện đáng chú ý khác

- **Giá vàng đồng loạt giảm 1–1,5 triệu đồng/lượng**: sáng 22/9, SJC và hầu hết thương hiệu cùng niêm yết về **143,6 – 146,6 triệu đồng/lượng**; vàng thế giới lùi 9 USD về **4.363 USD/oz** dưới áp lực Fed tiếp tục thắt chặt và USD mạnh lên. [Nguồn](#)
- **Bitcoin vọt lên 85.000 USD** — cao nhất 8 tháng — nhờ dòng tiền quay lại các quỹ ETF giao ngay và cú "quét" vị thế bán khống. [Nguồn](#)
- **Dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi)**: Phó Thủ tướng Hồ Quốc Dũng chủ trì họp rà soát; Chính phủ yêu cầu nghiên cứu **nguyên tắc thuế chống đầu cơ và bỏ hoang đất**, rà soát quy định bồi thường, bảng giá đất; hồ sơ sẽ lấy ý kiến nhân dân qua VNeID. [Nguồn](#)
- **Gói tín dụng ưu đãi SME mở rộng mạnh**: số ngân hàng tham gia tăng từ 4 lên **19 ngân hàng**, quy mô chương trình **hơn 407.000 tỷ đồng** (so với 220.000 tỷ đăng ký ban đầu). Lãi suất thấp hơn 1–2%/năm so với cho vay bình quân. [Nguồn](#)
- **Tín dụng đến 28/8 tăng 10,24%** (gần 20,5 triệu tỷ đồng); **cho vay SME tăng 12,4%**, đạt hơn 4,1 triệu tỷ đồng, chiếm ~20% tổng dư nợ; tiền gửi dân cư vẫn ở kỷ lục hơn 11,2 triệu tỷ đồng.
- **KDH có nguy cơ bị loại khỏi rổ VNDiamond**: MASVN dự báo rổ sau kỳ rà soát tháng 10 (hiệu lực 2/11) gồm 17 mã, không có mã mới; KDH có thể bị loại (ước 4,2 triệu cổ phiếu bị bán ra), trong khi **FPT tiềm ẩn rủi ro** nếu không cải thiện tỷ lệ FOL (cần khối ngoại mua thêm ~138,2 triệu cổ phiếu). [Nguồn](#)

- **Cao điểm chốt quyền cổ tức tuần 21–25/9:** ~22 doanh nghiệp và ngân hàng chốt quyền, tỷ lệ cao nhất 120% (CKA, ĐKCC 21/9); **PV GAS (GAS) trả cổ tức tiền mặt 25% (2.500 đồng/cp, ĐKCC 23/9)**; SEA 5% (22/9), TVN 3% (22/9), ICN 8% (21/9), CMP 1,62% (24/9). **MWG (Thế Giới Di Động) chốt ngày chia cổ tức 1.500 tỷ đồng** cho cổ đông. [Nguồn](#)
- **Khối tự doanh "gom" VPB 5 phiên liên tiếp:** trong phiên 21/9, tự doanh mua ròng **181 tỷ đồng VPB**, nâng tổng mua ròng 5 phiên lên khoảng **966 tỷ đồng** (gần 1.000 tỷ). [Nguồn](#)
- **Vanguard dự kiến rót 2,5 tỷ USD** vào chứng khoán Việt Nam trong một năm tới, cao hơn dự báo 1–2 tỷ USD trước đó; SSI Research tính các quỹ Vanguard mô phỏng FTSE GEIS mua ròng khoảng **240,5 triệu USD** cho 27 cổ phiếu Việt Nam. [Nguồn](#)
- **Doanh nghiệp Mỹ muốn đầu tư công nghệ pin, tái chế khoáng sản tại Việt Nam;** Hòa Phát (HPG) đã hoàn thành ~70% tiến độ nhà máy sản xuất thép ray (dự kiến quý I/2027 ra sản phẩm đầu tiên); **Vingroup muốn tăng tỷ lệ nhà cung ứng nội địa.**

Nhóm ngành nổi bật

- **Ngân hàng (phân hóa mạnh):** cuối phiên hồi phục nhờ **VPB +3,6%, CTG +2,6%, BID, MBB**, nhưng **SSB giảm sàn -6,85%**, LPB/VCB/STB vẫn đỏ — cho thấy dòng tiền chọn lọc hơn là "đổ đều".
- **Bất động sản (dẫn dắt giảm):** nhóm tác động tiêu cực nhất tới chỉ số với **VIC -2,6%, VHM -4,1%**; các mã NVL, QCG, DIC, Hà Đô, Hoàng Quân đóng cửa dưới tham chiếu.
- **Chứng khoán (đảo chiều):** dù được kỳ vọng hưởng lợi nâng hạng, **VND, VCK, VIX, VCI, SSI, SHS cùng giảm 2–4%** — minh chứng cho kiểu "bán theo tin".
- **Khoáng sản & dầu khí (tỏa sáng):** **MSR +10%, KSV và BKC tăng trần, KCB +8,4%**; dầu khí **ASP +6,3% (lên 16.100 đồng, gấp đôi sau 3 tháng)**, **BSR +4,5%**, PVT/PVC/PVD/OIL/GAS/PGD đồng loạt tăng khi giá dầu hồi phục.
- **Hàng không (đột biến):** **VJC tăng trần lên 138.000 đồng**, không có bên bán; lô khớp ATC giá trần đạt hơn 468.000 cổ phiếu.

Phần 2: RỦI RO

Ngắn hạn

1. Rủi ro "bán theo tin" sau khi nâng hạng chính thức có hiệu lực Toàn bộ kỳ vọng lớn (Fed, BOJ, nâng hạng FTSE) đã phản ánh xong. Chuyên gia Pinetree nhận định "câu chuyện nâng hạng đã chính thức, thị trường quay lại các yếu tố nền tảng là mặt bằng lãi suất cho vay trong nước còn cao". Trung tâm phân tích Kafi cho rằng việc khối ngoại đã giải ngân phần lớn ở phiên cơ cấu 18/9 khiến phiên 21/9 mang tính **điều chỉnh sau tăng giá** hơn là làn sóng rút vốn mới — nhưng VN-Index vẫn đang **kiểm định lại mốc hỗ trợ 1.800 điểm** và nhiều nhóm phân tích khuyến nghị "không mua đuổi". [Nguồn](#)

2. Quy mô dòng vốn nâng hạng nhỏ hơn kỳ vọng, đối trọng bán từ quỹ cận biên có thể lớn hơn Đợt giải ngân thụ động đầu tiên chỉ khoảng **150 triệu USD** (khoảng 10% tổng phân bổ ~1,5 tỷ USD) và chỉ vào 27 mã. Chứng khoán Guotai Haitong từng cảnh báo: do Việt Nam chiếm tới **31,27% chỉ số FTSE Frontier**, các quỹ theo dõi rổ này phải bán ra khi Việt Nam rời đi, khiến dòng ngoại **có thể bán ròng hơn 6.500 tỷ đồng trong tháng 9** (kịch bản tiêu cực rút 400–700 triệu USD). Diễn biến 21/9 phần nào xác nhận rủi ro này khi khối ngoại bán ròng 677 tỷ. [Nguồn](#)

3. Áp lực pha loãng/nguồn cung cổ phiếu mới dồn dập Novaland chào bán gần 800,7 triệu cổ phiếu (tăng vốn điều lệ ~33%), BVBank 320,41 triệu cổ phiếu — cộng nhiều kế hoạch phát hành nghìn tỷ khác. Nguồn cung giấy tăng nhanh trong khi thanh khoản suy yếu (HoSE chỉ 17.317 tỷ đồng phiên 21/9) tạo rủi ro hấp thụ kém và điều chỉnh giá kỹ thuật sau ngày giao dịch không hưởng quyền.

4. Rủi ro chốt lời cục bộ ở các mã đã tăng nóng SSB là ví dụ điển hình: tăng hơn 36% trong 7 phiên rồi giảm sàn "trắng bên mua" khi nội bộ xả hàng. Các nhóm khoáng sản (MSR, KSV, BKC) và dầu khí (ASP) tăng mạnh có thể đối mặt làn sóng chốt lời tương tự, đặc biệt ở các mã thanh khoản thấp.

5. Áp lực lãi suất cho vay cao "bóp" đòn bẩy Lãi suất cho vay bình quân vọt lên **10,7%/năm**, trần lĩnh vực ưu tiên 4% bị chạm; lãi suất kỳ hạn liên ngân hàng 1–3 tháng tăng lên 6–7%. Chi phí vốn cao làm hẹp dư địa dùng margin và chậm dịch chuyển dòng tiền từ tiết kiệm sang cổ phiếu.

Dài hạn

1. "Lãi suất cao lâu hơn" toàn cầu: Fed ở vùng 3,75–4% và nhiều quan chức để ngỏ khả năng thắt chặt thêm nếu lạm phát chưa hạ đủ nhanh; BOJ nâng lên 1,25% (cao nhất 31 năm). Chi phí vốn cao kéo dài bào mòn định giá và làm chậm đầu tư, tiêu dùng. **2. Tỷ giá và dự trữ ngoại hối:** tỷ giá trung tâm neo đỉnh 25.637 đồng/USD, USD tự do ~25.920 đồng, DXY vượt 100; việc NHNN phải mở kênh hoán đổi 2 tỷ USD cho thấy dư địa can thiệp ngày càng hẹp khi dự trữ ngoại hối mỏng. **3. Lạm phát**

và nhập khẩu lạm phát: CPI 8 tháng 4,45% sát mục tiêu; áp lực lạm phát "dâng lên rõ rệt từ sau tháng 8", cùng tỷ giá cao và giá dầu >100 USD có thể đẩy CPI vượt 5%. **4. Nhập siêu kỷ lục 23,51 tỷ USD:** nếu kéo dài và cán cân vãng lai thâm hụt, sẽ tạo áp lực lên cán cân thanh toán quốc tế và tỷ giá, đặc biệt khi USD biến động mạnh. **5. Chất lượng hàng hóa và định giá phân hóa:** P/E VN-Index khoảng 13,7–13,8 lần, nhưng nếu loại VIC, VHM, VPL, STB, LPB thì P/E phần còn lại chỉ ~11,3 lần — phản ánh thị trường phụ thuộc vào một vài cổ phiếu vốn hóa lớn. Một "vòng tái định giá" bền vững khó chỉ dựa vào thay đổi phân loại thị trường.

Phần 3: CƠ HỘI (Ngân sách dưới 10.000 USD)

*Bối cảnh chung: VN-Index về 1.799,67 điểm (-0,88%) ngay phiên đầu nâng hạng, thanh khoản HoSE chỉ 17.317 tỷ đồng và khối ngoại bán ròng 677 tỷ. Định giá P/E ~13,7–13,8 lần vẫn thấp hơn trung bình dài hạn; vùng hỗ trợ gần được nhiều công ty chứng khoán đặt quanh 1.780–1.800, xa hơn 1.750. Chiến lược phù hợp: **giải ngân chọn lọc, ưu tiên mã có nền tảng cơ bản và dòng tiền thực, không mua đuổi; giữ một phần tiền mặt.***

1. Nhóm "hút tiền" của khối tự doanh và khối ngoại (VPB, CTG, MCH, BSR) VPB là tâm điểm khi được **cả khối ngoại (+84 tỷ) lẫn tự doanh (+181 tỷ)** mua ròng trong phiên 21/9, nâng tổng tự doanh mua ròng 5 phiên lên ~966 tỷ; CTG +2,6%, BSR +4,5%. Đây là nhóm có dòng tiền tổ chức xác nhận nhưng chỉ nên giải ngân từng phần tại vùng hỗ trợ. [Nguồn](#)

2. Cơ hội cổ tức tiền mặt tuần 22–25/9 (GAS, MWG) PV GAS (GAS) trả cổ tức **25% bằng tiền (2.500 đồng/cp, ĐKCC 23/9)** — dạng cổ phiếu tạo thu nhập tiền mặt thực, phù hợp danh mục phòng thủ trong bối cảnh thị trường rung lắc; **MWG** chốt ngày chia cổ tức 1.500 tỷ đồng. Ngoài ra 22 doanh nghiệp/NH chốt quyền tuần này (CKA 120%, SEA 5%, TVN 3%, ICN 8%...). Lưu ý giá điều chỉnh kỹ thuật sau ngày giao dịch không hưởng quyền. [Nguồn](#)

3. Nhóm dầu khí – năng lượng hưởng giá dầu >100 USD (BSR, GAS, PVD, PVT, ASP) Brent ~104,6 USD, WTI ~101 USD nhờ căng thẳng Trung Đông. Phiên 21/9, **BSR +4,5%, ASP +6,3%, PVT/PVC/PVD/OIL/GAS/PGD đồng loạt tăng**. Đây là nhóm có "chất xúc tác" ngoại sinh rõ ràng; nên chọn mã thanh khoản tốt (BSR, GAS, PVD) thay vì đua các mã nhỏ đã tăng nóng.

4. Ngân hàng – chứng khoán: mua chọn lọc khi định giá chiết khấu (VCB, BID, SSI) Nhóm ngân hàng vẫn là trụ đỡ hồi phục cuối phiên (VPB, CTG, BID, MBB) và phần còn lại của thị trường đang giao dịch quanh P/E ~11,3 lần. Chiến lược: ưu tiên bluechip ngân hàng đầu ngành có khả năng sinh lời ổn định, thay vì chạy theo nhóm vừa và nhỏ.

5. Hạ tầng – bất động sản có dòng tiền khai thác thực (PDR, KDH, IDC, KBC) Phát Đạt khởi công Lotte Eco Smart City Thủ Thiêm (60.000 tỷ) ngày 23/10; dòng tiền BĐS chuyển từ "lướt sóng" sang "khai thác". Lưu ý KDH đối mặt rủi ro bị loại khỏi VNDiamond (rà soát 19/10) nên cần thận trọng về kỹ thuật với mã này. Nhóm khu công nghiệp (IDC được khối ngoại mua ròng 22 tỷ phiên 21/9) hưởng lợi từ làn sóng FDI mở rộng sản xuất.

6. Phòng thủ bằng tiền gửi kỳ hạn/vàng trước biến số lãi suất – tỷ giá Lãi suất huy động vẫn neo cao (một số khoản cộng ưu đãi gần 9%/năm), trong khi tỷ giá trung tâm ở vùng đỉnh và vàng vừa giảm 1 triệu đồng/lượng (SJC 143,6–146,6 triệu). Với ngân sách dưới 10.000 USD, có thể phân bổ một phần vào tiền gửi kỳ hạn và một tỷ trọng nhỏ vàng để phòng thủ — không dùng đòn bẩy. [Nguồn](#)

Phần 4: STARTUP/MVP IDEAS

Luồng phân tích: Xu hướng mới nổi → Nhu cầu → Chính sách → Cơ hội, dựa trên tin tức ngày 21–22/9/2026.

Dòng chảy ví mô của ngày: (1) **Việt Nam chính thức vào FTSE Russell 21/9** nhưng đợt giải ngân thụ động đầu tiên chỉ ~~450 triệu USD~~, khối ngoại bán ròng 677 tỷ và hơn ~~20.000 tỷ đồng cổ phiếu mới~~ (Novaland 8.007 tỷ, BVBank 3.204 tỷ...) chuẩn bị ~~đổ ra thị trường~~ — nhu cầu hạ tầng huy động vốn, IR và minh bạch hóa. (2) ~~**NHNN~~ phải mở kênh hoán đổi ngoại tệ 2 tỷ USD (49.000 tỷ đồng) và hút ròng 62.543 tỷ OMO** khi tỷ giá neo đỉnh và lãi suất liên ngân hàng kỳ hạn dài lên 6–7% — nhu cầu quản trị thanh khoản/điều hành dòng tiền của doanh nghiệp và định chế. (3) **Lãi suất cho vay bình quân 10,7%, gói SME mở rộng lên 407.000 tỷ, tín dụng SME tăng 12,4%** — nhu cầu công cụ đánh giá tín dụng dựa trên dòng tiền (NHNN nêu rõ hướng "giảm phụ thuộc tài sản bảo đảm"). (4) **Dự thảo Luật Đất đai sửa đổi nghiên cứu thuế chống đầu cơ/bỏ hoang đất** — nhu cầu minh bạch dữ liệu đất, chống thổi giá. (5) **Nhập siêu kỷ lục 23,51 tỷ USD, chủ yếu là máy móc/nguyên liệu** — nhu cầu quản trị mua bán ngoại tệ và cán cân thương mại cho doanh nghiệp sản xuất. (6) **Khoáng sản – năng lượng tăng mạnh (MSR +10%, ASP +6,3%)** cùng làn sóng tái chế pin/khoáng sản của doanh nghiệp Mỹ — nhu cầu truy xuất nguồn gốc, ESG và chuỗi cung ứng xanh.

Ý tưởng 1: FundReady — Nền tảng số hóa hồ sơ sẵn sàng IPO và quan hệ nhà đầu tư (IR)

- **Pain point:** Ngay tuần đầu trong nhóm mới nổi, thị trường chứng kiến dòng vốn ngoại "bán nhiều hơn mua" (677 tỷ đồng), phản ánh rào cản cấu trúc: doanh nghiệp Việt thiếu minh bạch, thiếu IR và quản trị chuẩn mực nên bị giao dịch ở mức chiết khấu, khó hút vốn tổ chức và định giá lại. Quy trình chuẩn bị hồ sơ, cap-table và data room còn phân tán, thủ công.
- **MVP:** Nền tảng số hóa hồ sơ pháp lý – tài chính theo chuẩn nhà đầu tư tổ chức; công cụ **chấm điểm độ sẵn sàng niêm yết/IPO**; cap-table động; data room bảo mật; cổng IR (báo cáo, sự kiện nhà đầu tư).
- **Kênh:** Hợp tác quỹ VC/PE và công ty chứng khoán tư vấn niêm yết; hiệp hội doanh nghiệp; các sự kiện kiểu "Viet Nam Becoming".
- **Revenue:** SaaS 3–15 triệu đồng/tháng/doanh nghiệp; **phí thành công** khi IPO/gọi vốn thành công; gói tư vấn tuân thủ theo dự án.
- **Chi phí:** Hạ tầng + đội ngũ pháp lý – tài chính ~1.000–2.500 USD/tháng giai đoạn MVP.

Ý tưởng 2: FFXFlow — Nền tảng quản trị ngoại tệ & cân cân thương mại cho doanh nghiệp xuất – nhập khẩu

- **Pain point:** Nhập siêu kỷ lục 23,51 tỷ USD, chủ yếu là nhập khẩu máy móc/nguyên liệu; tỷ giá trung tâm neo đỉnh 25.637 đồng/USD, USD tự do ~25.920, DXY vượt 100. Doanh nghiệp import phải dự báo dòng ngoại tệ, mua – bán kỳ hạn và cập nhật tỷ giá từ nhiều kênh, hiện chủ yếu làm thủ công qua Excel và hội thoại với ngân hàng.
- **MVP:** Dashboard tổng hợp tỷ giá ngân hàng + tự do + trung tâm theo thời gian thực; công cụ **mô phỏng & dự báo ảnh hưởng tỷ giá** lên chi phí; cảnh báo lệch giá; quản lý hợp đồng kỳ hạn/hoán đổi; báo cáo cân cân thương mại nội bộ.
- **Kênh:** Bán trực tiếp cho doanh nghiệp sản xuất – xuất nhập khẩu; hợp tác ngân hàng (bán chéo dịch vụ phái sinh ngoại tệ) và công ty kiểm toán.
- **Revenue:** SaaS 5–30 triệu đồng/tháng/DN; hoa hồng giới thiệu sản phẩm phái sinh; gói báo cáo theo quý.
- **Chi phí:** Thu thập dữ liệu tỷ giá + hạ tầng ~600–1.500 USD/tháng giai đoạn MVP.

Ý tưởng 3: FlowCredit — Chấm điểm tín dụng SME dựa trên dữ liệu dòng tiền

- **Pain point:** NHNN nêu rõ điểm nghẽn SME là "thông tin tài chính, dòng tiền chưa đầy đủ, minh bạch"; cơ quan quản lý đang chủ trương **đánh giá tín dụng dựa nhiều hơn vào phương án kinh doanh, dòng tiền, lịch sử tín dụng** thay vì tài sản bảo đảm, và nghiên cứu đề án thí điểm phân tích dữ liệu dòng tiền. Gói ưu đãi SME đã mở rộng lên 407.000 tỷ đồng nhưng ngân hàng vẫn khó thẩm định nhanh.
- **MVP:** API/hộp đen **chấm điểm dòng tiền** từ dữ liệu hóa đơn điện tử, sao kê ngân hàng (qua open banking), lịch sử hóa đơn VAT; xếp hạng tín nhiệm SME; báo cáo thẩm định tự động cho cán bộ tín dụng.
- **Kênh:** Bán cho ngân hàng thương mại và tổ chức tín dụng; hợp tác nền tảng hóa đơn điện tử, kế toán dịch vụ; B2B2C tới SME.
- **Revenue:** SaaS theo số hồ sơ thẩm định (5.000–50.000 đồng/lượt); gói nền tảng cho ngân hàng 50–300 triệu đồng/tháng; phí API.
- **Chi phí:** Kết nối dữ liệu + hạ tầng + tuân thủ ~1.000–2.500 USD/tháng giai đoạn MVP.

Ý tưởng 4: ĐấtSạch — Registry dữ liệu đất và cảnh báo đầu cơ theo thuế

- **Pain point:** Dự thảo **Luật Đất đai (sửa đổi)** đang được rà soát với định hướng nghiên cứu **thuế chống đầu cơ và bỏ hoang đất**, rà soát bảng giá đất và sẽ lấy ý kiến nhân dân qua **VNeID**; đồng thời Kiểm toán Nhà nước từng đề xuất tăng vốn chủ sở hữu doanh nghiệp BĐS để hạ giá nhà. Nhà đầu tư và người mua nhà thiếu công cụ tra cứu lịch sử giao dịch, tình trạng sử dụng đất và mức độ chênh lệch giá niêm yết – giá thị trường.
- **MVP:** Bản đồ số + registry ghi nhận lịch sử giao dịch/kê khai đất; **bảng theo dõi bất thường giá và đất bỏ hoang** theo khu vực; công cụ ước tính nghĩa vụ thuế theo kịch bản chính sách; kết nối dữ liệu VNeID/quy hoạch công khai.
- **Kênh:** Bán cho nhà đầu tư BĐS, sàn giao dịch, công ty thẩm định giá, chính quyền địa phương số hóa.
- **Revenue:** Freemium tra cứu; gói dữ liệu/chuyên sâu 2–15 triệu đồng/tháng; phí API cho sàn và định giá; hợp đồng số hóa dữ liệu theo địa phương.
- **Chi phí:** Hạ tầng bản đồ + thu thập dữ liệu + pháp lý ~1.000–2.000 USD/tháng giai đoạn MVP.

Ý tưởng 5: ChainTrace — Truy xuất nguồn gốc khoáng sản và hạch toán carbon chuỗi cung ứng

- **Pain point:** Nhóm khoáng sản đang tăng nóng (MSR +10%, KSV/BKC tăng trần) và **doanh nghiệp Mỹ muốn đầu tư công nghệ pin, tái chế khoáng sản tại Việt Nam**; song song EU siết quy định "tẩy xanh" (phạt tới 4% doanh thu) và các chuỗi cung ứng toàn cầu ngày càng yêu cầu dữ liệu nguồn gốc và dấu vết carbon. Doanh nghiệp Việt thiếu hệ thống MRV và truy xuất chuẩn.
- **MVP:** Truy xuất nguồn gốc khoáng sản/nguyên liệu theo lô qua mã QR/blockchain nhẹ; đo và hạch toán **dấu vết carbon** theo sản phẩm; sinh hồ sơ ESG/bảng chứng chống "tẩy xanh"; kết nối đơn vị thẩm định.

- **Kênh:** Bán cho doanh nghiệp khai khoáng – pin – tái chế – sản xuất xuất khẩu sang EU; hợp tác tư vấn ESG và hải quan.
- **Revenue:** SaaS theo cơ sở 30–200 triệu đồng/năm; phí triển khai/truy xuất theo lô; gói báo cáo ESG và chứng nhận.
- **Chi phí:** Chuyên gia MRV + hạ tầng ~1.500–3.000 USD/tháng giai đoạn MVP.

Kết luận dòng chảy cơ hội

Ngày đầu nâng hạng cho thấy **khoảng trống lớn nhất không nằm ở hạ tầng giao dịch mà ở chất lượng dòng vốn và hàng hóa**: khối ngoại bán ròng 677 tỷ dù Việt Nam đã vào nhóm mới nổi, đồng thời hàng loạt doanh nghiệp phát hành nghìn tỷ cổ phiếu để xử lý nợ — biến **số hóa hồ sơ IPO/IR** (FundReady) và **minh bạch hóa huy động vốn** thành nhu cầu cấp thiết. Việc **NHNN phải mở kênh hoán đổi 2 tỷ USD và hút ròng 62.543 tỷ OMO** trong bối cảnh nhập siêu kỷ lục 23,51 tỷ USD cho thấy cầu rất lớn cho **quản trị ngoại tệ** (FXFlow) và **đánh giá tín dụng dựa trên dòng tiền** (FlowCredit). Song hành, **dự thảo Luật Đất đai hướng tới thuế chống đầu cơ/bỏ hoang đất** mở ra cơ hội **registry dữ liệu đất** (ĐấtSạch), còn làn sóng **khoáng sản – tái chế pin + siết "tẩy xanh" của EU** tạo cầu cho **truy xuất nguồn gốc và hạch toán carbon** (ChainTrace). Đây đều là các mảng micro-SaaS/B2B tại Việt Nam còn rất trống, có thể khởi đầu với chi phí dưới 3.000 USD/tháng.

Không phải lời khuyên đầu tư. Dữ liệu mang tính tham khảo, tổng hợp từ các nguồn tin tài chính công khai ngày 21–22/9/2026 (VnExpress, Dân Trí, MarketTimes, VietnamBiz, CafeF, Vietnam.vn). Nhà đầu tư nên tự nghiên cứu và cân nhắc khả năng chịu rủi ro trước khi ra quyết định.